

Odůvodnění

A. OBECNÁ ČÁST

1. Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy, odůvodnění jejích hlavních principů

Vyhláška o údajích vedených v katalogu cloud computingu je předkládána za účelem naplnění zmocnění obsaženého v § 12 odst. 1 písm. g) zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 12/2020 Sb., o právu na digitální služby a o změně některých zákonů. Novelou zákona č. 365/2000 Sb. provedenou zákonem č. 12/2020 Sb. byla do právního řádu vtělena právní úprava využívání cloud computingu orgány veřejné správy. Ta byla doposud regulována pouze na úrovni zákona č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti a o změně souvisejících zákonů (zákon o kybernetické bezpečnosti), ve znění pozdějších předpisů, a výlučně ve vztahu k subjektům podléhajícím regulaci obsažené v tomto zákoně. Nová úprava obsažená v části první hlavě šesté zákona č. 365/2000 Sb., jež nabyla účinnosti 1. srpna 2020, předpokládá mj. zřízení informačního systému cloud computingu, nového informačního systému veřejné správy, jehož evidenční část tvoří tzv. katalog cloud computingu. Katalog cloud computingu je koncipován jako veřejný seznam obsahující údaje o poptávkách cloud computingu ze strany orgánů veřejné správy, nabídkách cloud computingu orgánům veřejné správy i o orgánům veřejné správy aktuálně poskytovaném cloud computingu. Údaje, které budou do katalogu cloud computingu zapisovány, stanoví právě navrhovaná vyhláška. K zápisu a výmazu poptávek, respektive nabídek cloud computingu je oprávněno Ministerstvo vnitra, zápis a výmaz využívaného cloud computingu pak budou provádět orgány veřejné správy samotné za podmínek stanovených v zákoně č. 365/2000 Sb.

Vyhláška je svou povahou ryze technického charakteru a slouží toliko k prostému stanovení popisu položkové struktury u všech tří evidencí vedených v katalogu cloud computingu, tj. u evidence poptávek cloud computingu, evidence nabídek cloud computingu a evidence cloud computingu využívaného orgány veřejné správy.

2. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy se zákonem, k jehož provedení je navržena, včetně souladu se zákonným zmocněním k jejímu vydání

Zákon č. 365/2000 Sb., k jehož provedení je vyhláška vydávána, zřizuje v ustanovení § 6j informační systém cloud computingu, nový informační systém veřejné správy, sloužící k podpoře řízení využívání cloud computingu orgány veřejné správy, jehož součástí je katalog cloud computingu. Katalog cloud computingu je veřejným seznamem obsahujícím údaje o poptávkách cloud computingu, nabídkách cloud computingu a o cloud computingu využívaném orgány veřejné správy. Tyto údaje má v souladu se zákonným zmocněním uvedeným v ustanovení § 12 odst. 1 písm. g) zákona č. 365/2000 Sb. stanovit prováděcí právní předpis, vyhláška, k jejímuž vydání je zmocněno Ministerstvo vnitra. Kromě samotného zmocňovacího ustanovení vymezují rámec, ve kterém se vyhláška může pohybovat, též ustanovení § 6m odst. 2 a § 6o odst. 2 zákona č. 365/2000 Sb. Ta spojují údaje vedené o poptávce cloud computingu a nabídce cloud computingu v katalogu cloud computingu s obsahem žádosti o zapsání poptávky, respektive nabídky cloud computingu

do katalogu cloud computingu, tj. v katalogu cloud computingu mohou být o poptávce, respektive nabídce cloud computingu vedeny toliko údaje existující v době podání žádosti o zápis poptávky, respektive nabídky cloud computingu a známé tomu, kdo podává žádost. Množinu údajů, které lze vést v katalogu cloud computingu, determinuje i fakt, že prováděný zákon předpokládá po editorech údajů (primárně orgánu veřejné správy, který žádá o zápis poptávky cloud computingu, respektive který zapisuje využívaný cloud computing, a poskytovateli cloud computingu, který žádá o zápis nabídky cloud computingu) toliko jednorázové editace údajů (zápis a výmaz), nikoliv průběžné editace (aktualizace).

Konstrukce katalogu cloud computingu jako součásti informačního systému cloud computingu pochopitelně nebrání jeho správci vést ve vztahu ke katalogu cloud computingu, respektive položkám v něm uvedeným metadata, respektive provozní údaje (např. jednoznačný identifikátor záznamu), ty však není nutné a ani možné ve vyhlášce řešit (prováděný zákon č. 365/2000 Sb. předpokládá, že informační systém veřejné správy, jímž je informační systém cloud computingu, obsahuje data, provozní údaje a nástroje umožňující výkon informačních činností).

Návrh vyhlášky plně respektuje výše uvedený rámec, nepřekračuje svým obsahem zákonné zmocnění a upravuje pouze tu problematiku, která je v něm vymezena.

3. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie a obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Na úrovni Evropské unie se problematice cloud computingu věnuje směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1148 ze dne 6. července 2016 o opatřeních k zajištění vysoké společné úrovně bezpečnosti. Ta se však zaměřuje na bezpečnostní aspekty využívání cloud computingu, které nejsou předmětem navrhované právní úpravy. V recitálu 54 k této směrnici deklaruje evropský zákonodárce, že pokud služeb nabízených ze strany poskytovatelů digitálních služeb, zejména cloud computingu, využívají orgány veřejné správy členských států, mohou se tyto orgány rozhodnout, že budou od poskytovatelů dotyčných služeb vyžadovat dodatečná bezpečnostní opatření nad rámec obvyklé nabídky poskytovatelů digitálních služeb, která je v souladu s požadavky této směrnice. V recitálu 56 k směrnici vyjadřuje evropský zákonodárce záměr nebránit touto směrnicí členským státům v přijetí vnitrostátních opatření ukládajících subjektům veřejného sektoru, aby v rámci zakázek, jež na služby cloud computingu zadávají, zajistily uplatnění zvláštních bezpečnostních požadavků. Veškerá takováto vnitrostátní opatření by se měla vztahovat na dotyčný subjekt veřejného sektoru a nikoli na poskytovatele služeb cloud computingu. V tomto smyslu je úprava využívání cloud computingu orgány veřejné správy obsažená v zákoně č. 365/2000 Sb. také koncipována, neboť její gros tkví v povinnosti orgánů veřejné správy využívat pouze cloud computing určitých vlastností. Pro úpravu položek, které se vedou v informačních systémech veřejné správy sloužících k podpoře řízení využívání cloud computingu orgány veřejné správy, však nejsou v rámci Evropské unie stanovena pravidla, a to ani ve vztahu k údajům o cloud computingu, a právní úprava na tomto úseku je plně ponechána v pravomoci jednotlivých členských států.

Návrh není v rozporu s judikaturou soudních orgánů Evropské unie a je v souladu s obecnými zásadami práva Evropské unie (např. zásadou právní jistoty, proporcionality a zákazem diskriminace).

Na základě uvedených skutečností je možné návrh vyhlášky hodnotit jako plně slučitelný s právem Evropské unie.

4. Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí

Návrh pro svůj charakter nepřináší nové požadavky na státní rozpočet ani ostatní veřejné rozpočty a nejsou s ním spojeny žádné nové požadavky na navýšení personálních kapacit a objemu prostředků na platy či dodatečné požadavky na navýšení prostředků na jiné výdaje. Návrh vyhlášky nemá hospodářské a finanční dopady na podnikatelské prostředí ani negativní dopady na specifické skupiny obyvatel, osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny. Návrh vyhlášky rovněž nepředpokládá negativní dopady na životní prostředí.

5. Zhodnocení současného stavu a dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Navrhovaná řešení nemají jakékoliv dopady ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen. Tato právní úprava se vztahuje shodně na muže a ženy, je genderově neutrální.

6. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

V rámci informačního systému cloud computingu se o fyzických osobách povedou osobní údaje, které budou zpracovávány na základě čl. 6 písm. e) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů). Úkolem plněným při výkonu veřejné moci, kterým je pověřen správce, bude evidence údajů vedených o poptávkách cloud computingu, nabídkách cloud computingu a cloud computingu využívaném orgány veřejné správy, jež budou vedeny na základě zákona a prováděcího právního předpisu.

Katalog cloud computingu nebude obsahovat žádná další data, která by již dnes nebyla zveřejňována na základě jiných právních předpisů, tj. v obchodním rejstříku na základě zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a o evidenci svěřenských fondů, v živnostenském rejstříku na základě zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, eventuálně v registru smluv na základě zákona č. 340/2015 Sb., o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv (zákon o registru smluv).

Data, která se navrhuje v katalogu cloud computingu vést, představují nezbytné minimum pro to, aby byl naplněn účel katalogu cloud computingu, tj. koncentrovat poptávky a nabídky cloud computingu na jednom místě, současně umožnit přehled o nabídkách a poptávkách cloud computingu, jakož i o veškerém cloud computingu využívaném orgány veřejné správy. Z osobních údajů se má v katalogu cloud computingu pracovat toliko se jménem, popřípadě jmény, a příjmením, identifikačním číslem osoby a eventuálně

identifikátorem orgánu veřejné moci. Tyto údaje slouží k uživatelsky přívětivému rozlišení jednotlivých orgánů veřejné správy a poskytovatelů cloud computingu (uvedení toliko identifikačního čísla osoby či identifikátoru orgánu veřejné moci by sice umožnilo jednoznačné rozlišení, nebylo by však uživatelsky přívětivé, neboť by bylo třeba za pomoci jiných veřejnoprávních zdrojů identifikovat nositele těchto identifikátorů).

7. Zhodnocení korupčních rizik

S navrhovanými změnami nejsou spojena žádná korupční rizika.

8. Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Nebyly identifikovány žádné dopady navrhované právní úpravy na bezpečnost nebo obranu státu.

9. Hodnocení dopadů regulace podle obecných zásad

Vzhledem k povaze předkládaného návrhu vyhlášky, která je svým charakterem pouze „technickým“ prováděcím právním předpisem, předsedkyně Legislativní rady vlády povolila svým dopisem č. j. 20120/2020-UVCR ze dne 8. června 2020 výjimku z provedení hodnocení dopadů regulace (RIA).

10. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy se zásadami digitálně přívětivé legislativy

Navrhovaná právní úprava byla vyhodnocena vzhledem k následujícím zásadám:

1. Budování přednostně digitálních služeb (princip digital by default)

Navrhovanou vyhláškou se upravuje rozsah údajů vedených v katalogu cloud computingu o poptávkách cloud computingu ze strany orgánů veřejné správy, nabídkách cloud computingu orgánům veřejné správy i o orgánům veřejné správy aktuálně poskytovaném cloud computingu, který vznikl k 1. srpnu 2020 jako součást nového informačního systému cloud computingu. Tyto údaje budou s ohledem na charakter katalogu cloud computingu jako komponenty informačního systému cloud computingu (tj. informačního systému veřejné správy) vedeny v elektronické podobě. Úprava tak z povahy věci realizuje cíl, aby veškeré služby veřejné správy byly od počátku budovány digitálně.

Zásada byla při přípravě právního předpisu dodržena.

2. Maximální opakovatelnost a znovupoužitelnost údajů a služeb (princip data only once)

Katalog cloud computingu nebude obsahovat údaje již evidované v jiných informačních systémech veřejné správy s výjimkou těch údajů, jejichž vedení je nezbytné pro zachování informační hodnoty záznamů v katalogu (název orgánu veřejné správy, název poskytovatele cloud computingu a jejich identifikátory). Informační systém cloud computingu bude naopak využívat údaje, které jsou již v jiných informačních systémech dostupné. Ve svém důsledku tak bude přispívat k efektivnějšímu sdílení údajů mezi jednotlivými informačními systémy veřejné správy navzájem.

Zásada byla při přípravě právního předpisu dodržena.

3. Budování služeb přístupných a použitelných pro všechny, včetně osob se zdravotním postižením (princip governance accessibility)

Údaje vedené v katalogu cloud computingu jsou veřejné a přístupné dálkovým způsobem. Veřejnost katalogu cloud computingu se navrhuje jednak pro prostý fakt, že katalog má sloužit jako jakési „tržiště“, jednak z důvodu veřejné kontroly. Na výše uvedený informační systém cloud computingu se vztahují pravidla pro zajištění přístupu pro osoby se zdravotním postižením podle zákona č. 99/2019 Sb., o přístupu k internetovým stránkám a mobilním aplikacím a o změně zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Správce informačního systému cloud computingu zajistí, aby spravovaný katalog cloud computingu byl přístupný zejména pro osoby se zdravotním postižením, vnímatelný, ovladatelný, srozumitelný a stabilní. Prohlášení o přístupu k internetovým stránkám bude rovněž zveřejněno v souladu s požadavky zákona.

Zásada byla při přípravě právního předpisu dodržena.

4. Sdílené služby veřejné správy

Katalog cloud computingu je součástí informačního systému cloud computingu. Informační systém cloud computingu lze využívat stávajícími agendovými informačními systémy. Není nutné vytvářet nové ICT nástroje.

Zásada byla při přípravě právního předpisu dodržena.

5. Konsolidace a propojování informačních systémů veřejné správy

Katalog cloud computingu nevyžaduje v rámci obecných zásad součinnosti mezi orgány veřejné moci po správcích informačních systémů veřejné správy opakovaně data, která jsou již v jiných systémech vedena s výjimkou těch údajů, jejichž vedení je nezbytné pro zachování informační hodnoty záznamů v katalogu (název orgánu veřejné správy, název poskytovatele cloud computingu a jejich identifikátory). Například údaje o orgánech veřejné správy bude katalog cloud computingu využívat automaticky z registru práv a povinností.

Zásada byla při přípravě právního předpisu dodržena.

6. Mezinárodní interoperabilita – budování služeb propojitelných a využitelných v evropském prostoru

Katalog cloud computingu nebude propojen s žádným informačním systémem mimo Českou republiku, ani to není jeho účelem.

7. Ochrana osobních údajů v míře umožňující kvalitní služby (princip GDPR)

Soulad navrhované právní úpravy s dotčenou zásadou je zhodnocen v části „Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů“.

Zásada byla při přípravě právního předpisu dodržena.

8. Otevřenost a transparentnost včetně otevřených dat a služeb (princip open government)

V důsledku předpokládaného přijetí zákona, kterým se mění zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje, a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů, jímž by měla být k 1. červenci 2021 do českého právního řádu transponována směrnice Evropského parlamentu a Rady 2019/1024 ze dne 20. června 2019 o otevřených datech a opakovaném použití informací veřejného sektoru, by k témuž datu měly být veškeré údaje vedené v katalogu cloud computingu zveřejňovány jako otevřená data.

Zásada byla při přípravě právního předpisu dodržena.

9. Technologická neutralita

Navrhované řešení je technologicky neutrální a nevyžaduje žádné předem stanovené IT prostředky pro zajištění sdílení dat s dalšími systémy.

Zásada byla při přípravě právního předpisu dodržena.

10. Uživatelská přívětivost

Katalog cloud computingu je koncipován jako srozumitelný a jednoduchý systém; k podpoře jeho uživatelů se připravuje podrobný metodický materiál.

Zásada byla při přípravě právního předpisu dodržena.

11. Odůvodnění stanovení data účinnosti

Datum účinnosti navrhované vyhlášky je stanoveno na první den po jejím vyhlášení. Ustanovení § 12 odst. 1 písm. g) zákona č. 365/2000 Sb. nabylo účinnosti dne 1. srpna 2020, z tohoto důvodu nemůže navrhovaná vyhláška nabýt účinnosti k 1. lednu (2021), jak požaduje díkce § 3 odst. 3 zákona č. 309/1999 Sb., o Sbírce zákonů a o Sbírce mezinárodních smluv, ve znění pozdějších předpisů, neboť v takovém případě by orgány veřejné správy a zejména Ministerstvo vnitra neměly k dispozici prováděcí právní předpis, který stanoví, jaké údaje mají být o poptávkách cloud computingu, nabídkách cloud computingu a o cloud computingu využívaném orgány veřejné správy do katalogu cloud computingu zapisovány.

B. ZVLÁŠTNÍ ČÁST

Údaje, které se povedou v katalogu cloud computingu, jsou navrženy tak, aby bylo možné jednoznačně identifikovat orgán veřejné správy, který poptává cloud computing nebo který využívá cloud computing, poskytovatele, který nabízí cloud computing nebo cloud computing poskytuje a dále pak poptávaný, nabízený nebo využívaný cloud computing.

Určení cloud computingu a rozsahu údajů vedených o poptávaném, nabízeném nebo využívaném cloud computingu vychází ze souhrnné analytické zprávy projektu „Příprava vybudování eGovernment cloudu“ schválené vládou jejím usnesením ze dne 14. listopadu 2018 č. 749, o souhrnné analytické zprávě, výstupu Fáze I. projektu Příprava vybudování eGovernment cloudu, a z požadavků specifikovaných v ustanoveních § 6m a § 6o zákona č. 365/2000 Sb.

Pro určení nabízeného, poptávaného nebo využívaného cloud computingu jsou použity charakteristiky cloud computingu zařazující každý konkrétní cloud computing do jedné ze zavedených tříd cloud computingu (IaaS, PaaS a SaaS), v rámci dané třídy pak do určité oblasti cloud computingu a pro danou oblast pak do určitého typu cloud computingu. Objemové, výkonové a další charakteristiky cloud computingu jsou v katalogu cloud computingu označeny jako údaje o základních parametrech cloud computingu.

Pojmy, které jsou v katalogu označeny jako bezpečnostní certifikace cloud computingu a bezpečnostní úroveň cloud computingu jsou vedené vzhledem k obsahu ustanovení § 6m a § 6o zákona 365/2000 Sb. a jsou nezbytné pro zajištění zápisu poptávky cloud computingu, respektive zápisu nabídky cloud computingu do katalogu v souladu s těmito ustanoveními. Bezpečnostní certifikací je míněno potvrzení o tom, že daný cloud computing splňuje veškeré vlastnosti, jejichž naplnění požaduje orgán veřejné správy, aby mohl zajistit požadovanou úroveň bezpečnosti provozu informačního systému veřejné správy. Půjde o certifikáty, výroky auditora, auditní zprávy apod.

Údaje v katalogu identifikující nabídku cloud computingu, poptávku cloud computingu a využívaný cloud computing (ryze identifikační a časové) slouží pro plnění funkce katalogu cloud computingu, který je dle ustanovení § 6k odst. 2 zákona 365/2000 Sb. součástí informačního systému cloud computingu podle § 6j zákona 365/2000 Sb. a jehož prostřednictvím může správce tohoto informačního systému veřejné správy poskytovat službu dynamického nákupního systému, respektive službu elektronického nástroje podle zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, a pro kontrolu splnění podmínek uvedených v § 6m a § 6o zákona č. 365/2000 Sb. o lhůtách pro zápis poptávky, respektive nabídky cloud computingu do katalogu cloud computingu.

Zpracování informací za využití cloud computingu představuje nový způsob, který přináší vedle řady provozních výhod i nová rizika. Jedním z těchto rizik je ztráta moci nad informacemi vloženými do cloud computingu resp. omezení efektivní kontroly nad tím, kde mohou být informace zpracovány a kdo k nim může přistupovat. V katalogu cloud computingu bude proto o nabídce cloud computingu veden údaj, zda při využití konkrétní nabídky může docházet ke zpracování informací mimo Evropskou unii tak, aby orgány veřejné správy mohly tuto informaci následně zohlednit při posuzování rizikovosti tohoto typu zpracování dat jednak z hlediska dopadů na ochranu osobních údajů a jednak z hlediska zachování bezpečnosti informací vkládaných do cloud computingu.

Údaje vedené v katalogu cloud computingu týkající se využívaného cloud computingu jsou určeny s ohledem na ustanovení § 6i odst. 2 písm. d) a e) zákona č. 365/2000 Sb. a obsahu souhrnné analytické zprávy projektu „Příprava vybudování eGovernment cloudu“ tak, aby Ministerstvo vnitra mohlo kontrolovat kvalitu cloud computingu poskytovaného orgánům veřejné správy.